

Ügyiratszám: MN/30676-11/2017.

Ügyintéző: **személyes adat**

Email: **személyes adat**

Tárgy: a kirekesztésre alkalmas médiatartalom közzétételét tiltó törvényi rendelkezés megsértése

Melléklet: a www.magyarhirlap.hu internetes sajtótermékben, illetve a Magyar Hírlap című napilapban 2017. július 10-én megjelent „Eddig és ne tovább! Ideje levernünk a cölöpöket” című cikk másolata

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

1349/2017. (XII. 12.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) a dr. Balsai Szabolcs (1126 Budapest, Beethoven u. 2/B) által képviselt Magyar Hírlap Kiadói Kft.-vel (1145 Budapest, Thököly út 105-107., továbbiakban: Médiatartalom-szolgáltató) szemben lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Magyar Hírlap Online (www.magyarhirlap.hu) internetes sajtótermékben és a Magyar Hírlap című napilapban 2017. július 10-én megjelent „Eddig és ne tovább! Ideje levernünk a cölöpöket” című cikk közzétételével megsértette a kirekesztésre alkalmas médiatartalmak közzétételét tiltó törvényi rendelkezést, ezért

- I. a jogsértő magatartás tanúsítását megtiltja, és kötelezi a Médiatartalom-szolgáltatót, hogy az eljárás tárgyát képező írást a Médiatanács határozatának közzétételét követően haladéktalanul távolítsa el honlapjáról;
- II. a Médiatartalom-szolgáltatót 150 000 Ft, azaz százötvenezer forint bírsággal sújtja; valamint
- III. az alábbi közlemény közzétételére kötelezi:

„A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa a Magyar Hírlap Kiadói Kft.-vel szemben lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiatartalom-szolgáltató a Magyar Hírlap Online (www.magyarhirlap.hu) internetes sajtótermékben és a Magyar Hírlap című napilapban 2017. július 10-én megjelent „Eddig és ne tovább! Ideje levernünk a cölöpöket” című cikk közzétételével megsértette a kirekesztésre alkalmas médiatartalmak közzétételét tiltó törvényi rendelkezést. Az írás, amely a „Budapest Pride” elnevezésű rendezvény kapcsán foglalkozott a magyarországi homoszexuális kisebbség helyzetével, a homoszexuálisok alapvető jogainak korlátozására tett javaslatokat.”

A közleményt a Média tartalom-szolgáltató a jogsértést megvalósító internetes sajtóterméke nyitóoldalon úgy köteles közzétenni jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított három napon belül, hogy a honlap megnyitásakor a teljes információ olvasható legyen a közzétételtől számított hét napig folyamatosan.

A Média tanács megállapította továbbá, hogy a Média tartalom-szolgáltató a fenti újságcikk közzétételével nem sértette meg a gyűlöletkeltésre alkalmas média tartalmak közzétételét tiltó törvényi rendelkezést.

A Média tartalom-szolgáltató a bírságot e határozat közlését követő hét napon belül köteles megfizetni a Média tanács Magyar Államkincstár által vezetett 10032000-00295141-00000024 számú számlájára. A bírságfizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Média tartalom-szolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Média tanács a Média tartalom-szolgáltatóval szembeni bírság igényét közigazgatási úton érvényesíti.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata az annak közlésétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Média tanácshoz (1088 Budapest, Reviczky utca 5.) három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése és a tárgyalás tartása a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság 30 napon belül bírálja el.

INDOKOLÁS

A Média tanács állampolgári bejelentés alapján a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 167. § (1) bekezdése szerinti hatósági ellenőrzést folytatott le a Média tartalom-szolgáltató www.magyarhirnap.hu címen elérhető Magyar Hírlap Online internetes és a Magyar Hírlap című nyomtatott sajtótermékében egyaránt 2017. július 10-én megjelent „Eddig és ne tovább! Ideje levernünk a cölöpöket” című média tartalommal kapcsolatban. Az ellenőrzés során felmerült a sajtószabadságról és a média tartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: **Smtv.**) 17. § (1) és (2) bekezdésének megsértése.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) 29. § (1) bekezdése alapján a Média tanács az Mttv. 182. § c) pontjában foglalt hatáskörében 2017. október 24-én hivatalból hatósági eljárást indított a Média tartalom-szolgáltatóval szemben. A Ket. 29. § (3) bekezdése szerint az 1156/2017. (X. 24.) számú, MN/30676-6/2017. ügyiratszámú végzésében tájékoztatta a Média tartalom-szolgáltatót a hatósági ellenőrzés megállapításairól és a Ket. 51. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi jogosultságáról, valamint a Ket. 68. § (1) bekezdés alapján az iratbetekintés lehetőségéről.

A postai tértivevény szerint a Média tartalom-szolgáltató az eljárás megindításáról értesítő végzést 2017. november 3-án átvette, megfelelően igazolt jogi képviselője útján benyújtott nyilatkozata 2017. november 13-án érkezett.

A Média tartalom-szolgáltató álláspontja szerint „*a homoszexualitást abnormálisnak tekintő álláspont ugyan kétségtelenül karakterisztikus és éles hangvételű véleménynyilvánítás, azonban önmagában ez még nem tekinthető gyűlöletkeltő kijelentésnek*”.

A Médiatartalom-szolgáltató a véleménynyilvánítás korlátozhatóságával kapcsolatban utalt az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatára, az emberi jogok európai egyezménye 10. cikkére és az Alkotmánybíróság gyakorlatára. Kifejtette, hogy mindezek értelmében a szólásszabadság a demokratikus társadalom alappilléreinek egyike, a társadalmi haladásnak és az egyén kibontakozásának is alapvető feltétele.

Hangsúlyozta, hogy a Pride nevű rendezvény résztvevői, továbbá a kérdésben véleményt nyilvánító közéleti szereplők, újságírók, érdekvédő aktivisták közszereplőknek minősülnek, a vitatott cikk pedig kiemelten e közszereplők gondolataival, törekvéseivel, szóhasználatával szemben fogalmazott meg véleményt, így a szerző álláspontja – többek között az, hogy a „meleg” szó inkorrekt megnevezés és a homoszexualitás abnormális – a szabad véleménynyilvánítás körébe tartozó kijelentések.

Véleménye szerint a cikk értékelésekor azt is figyelembe kell venni, hogy a „Budapest Pride” megrendezése körüli időszakban rendszerint társadalmi viták zajlanak a homoszexualitásról, a homoszexuális érdek- és jogvédelemről, és egy demokratikus jogállamban a „Pride” gondolatvilágával ellentétes véleményeknek is helye van a közbeszédben.

A Médiatartalom-szolgáltató az eljárás megszüntetését kérte, és jelezte iratbetekintési szándékát.

Az iratbetekintésre 2017. november 24-én került sor.

A Médiatartalom-szolgáltató jelen határozat meghozataláig további nyilatkozatot nem tett.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a hatósági ellenőrzés és a Médiatartalom-szolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A médiatartalom ismertetése

Az újságcikk a Budapest Pride felvonulás apropóján foglalkozott a magyarországi homoszexuális kisebbség helyzetével.

A szerző egy nyolcpontos felsorolásban ismertette a homoszexuális emberekkel kapcsolatos véleményét és a jogaik korlátozására vonatkozó elképzeléseit. Először a „meleg” kifejezés használatát kifogásolta, mert véleménye szerint ez egy pozitív jelentésű szó egy „*ellenszenves dolog*” megnevezésére, majd kifejtette, hogy a homoszexualitás „*abnormális, mert gusztustalan és életidegen, és a normális embernek ettől teljesen felfordul a gyomra*”. Harmadik tételként ismertette a hatályos szabályozást, miszerint Magyarországon házasságot azonos nemű párok nem köthetnek, gyereket nem fogadhatnak örökbe. Ezt követően leszögezte, hogy a homoszexualitás magánügy, így annak nyilvános demonstrálása (rendezvényeken, felvonulásukon) nem csak elítélendő, de tiltandó is. Ötödik tételében – az oroszországi szabályozást példaként felmutatva – javaslatot tett a szavai szerint „*homoszexuális propaganda*” tiltására: „*Ne lehessen »felvilágosítás« keretében azzal tömni a gyerekeink fejét, hogy az azonos neműek közötti szexuális kapcsolat normális.*” Ezután tért rá a szexuális orientáció alapján megkülönböztetett állampolgárokat érintő javaslatára, amely szerint egyes társadalmi pozíciókat, munkaköröket nem tölthetnék be nem heteroszexuális identitásukat nyíltan vállaló emberek. Az elképzelés szerint homoszexuális állampolgár nem lehetne vezető politikus (miniszterelnök, miniszter), tanár („*Gyermekeinket ne neveljék homoszexuális tanárok*”), vagy például a Nemzeti Színház igazgatója. A szerző hetedik tételében megfogalmazott javaslata szerint a bizonyos közfeladatokat végző munkakörök betöltői megtagadhatnák a hivatásukból adódó feladataik elvégzését, ha azt homoszexuális állampolgárok szolgálatában kellene tenniük. A javaslat szerint a rendőr például nem lenne köteles megvédeni egy „melegfelvonulás” résztvevőit az

ellenük erőszakos bűncselekményeket elkövetőkkel szemben, vagy az anyakönyvvezető megtagadhatná az azonos neműektől az élettársi viszony bejegyzését. Végül az újságcikk az Európai Unió és emberi jogi érvek elvetésére és a homoszexualitás abnormalitásának propagálására szólított fel.

2. A „gyűlöletkeltésre alkalmas” és a „kirekesztésre alkalmas” tényállási elemek médiajogi értelmezése

Magyarország Alaptörvénye Záró és vegyes rendelkezéseinek 5. pontja rögzíti, hogy az Alaptörvény hatályba lépése (2012. január 1.) előtt meghozott alkotmánybírósági határozatok hatályukat veszítik. E rendelkezés ugyanakkor nem érinti az ezen határozatok által kifejtett joghatásokat.

Az Alkotmánybíróság ezt követően rögzítette, hogy *„a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket”* [13/2013. (VI. 17.) AB határozat].

A fentiekre tekintettel a hatósági döntéseknek ugyan nem lehet elsődleges alapja a korábbi alkotmánybírósági gyakorlat, de a Médiatanács döntéseiben, a vizsgált tényállás jogszerűségének mérlegelésekor a sajtó- és véleménynyilvánítási szabadság alkotmányos tartalmának kereteit meghatározó korábbi alkotmánybírósági döntések indokolását is figyelembe veheti.

Az Smtv. 17. § (1) és (2) bekezdése értelmében

„(1) A médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség elleni gyűlölet keltésére.

(2) A médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség kirekesztésére.”

Az idézett rendelkezések által tilalmazott magatartás a gyűlöletkeltés és a kirekesztés, a rendelkezés alanyai csoportok, közösségek, melyek közül a jogalkotó egyes, az Alaptörvény és a nemzetközi egyezmények által is kiemelt – nemzeti, etnikai, nyelvi, vallási alapon összetartozó – csoportokat külön nevesített.

Az alkotmánybírósági értelmezés szerint a védett közösség bármely ismérv alapján elkülönülő személyek csoportját jelentheti [30/1992. (V. 26.) AB határozat], azonban az „elkülönülésnek” valósnak és érzékelhetőnek kell lennie. Az adott csoportnak/közösségnek, ahhoz, hogy védelmet kapjon, olyan alapon kell szerveződnie, amely tagjai személyiségének lényegét (lényegi elemét) határozza meg [96/2008. (VII. 3.) AB határozat].

Az **Smtv. 17. § (1)** bekezdés érvényesülésének vizsgálata során a Médiatanács a következetes jogalkalmazói gyakorlatnak megfelelően a gyűlölködő kifejezésekkel szembeni korlátozás lehetőségét vizsgáló – büntető-, polgári- és médiajogi vonatkozásban született – alkotmánybírósági határozatokban foglalt mércét veszi alapul.

A 30/1992. (V. 26.) számú alkotmánybírósági határozat az indokolás IV. pontjában a Btk. szövegében szereplő „gyűlöltre uszítást” a Btk.-ban szövegszerűen nem szereplő „gyűlöletkeltéssel” azonos értelműnek tekintette. A határozat indokolása kiemeli, hogy *„[a] véleménynyilvánítás és sajtószabadság körében az emberek meghatározott csoportjai elleni gyűlöletkeltés alkotmányos védelemben részesítése feloldhatatlan ellentmondásban lenne*

az Alkotmányban kifejezésre jutó politikai berendezkedéssel és értékrenddel, a demokratikus jogállamiságra, az emberek egyenlőségére, egyenlő méltóságára, valamint a diszkrimináció tilalmára, a lelkiismereti és vallásszabadságra, a nemzeti, etnikai kisebbségek védelmére, elismerésére vonatkozó alkotmányos tételekkel. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság demokratikus jogállam. A demokrácia fogalma rendkívül összetett. A vizsgált kérdés szempontjából azonban lényeges, hogy tartalmilag jelenti a különbözőséghez való jogot, a kisebbségek védelmét, az erőszakról és az erőszakkal fenyegetésről, mint a konfliktusmegoldás eszközeiről való lemondást. A gyűlöletkeltés a fenti tartalmi jegyek tagadása, az erőszak érzelmi előkészítése.” (Hasonlóképpen azonosnak tekintette a gyűlöletkeltést és a gyűlöletre uszítást az 1006/B/2001. számú, és a 165/2011. (XII. 20.) számú AB határozat is.)

Az említett, 30/1992. (V. 26.) számú határozatában az Alkotmánybíróság a korábbi Curiának a gyűlöletre izgatás elkövetési magatartására vonatkozó gyakorlatát idézte, miszerint: „A törvény eme kifejezés alatt „izgat” nem valamely kedvezőtlen és sértő véleménynek nyilvánítása, hanem olyan lázongó kifakadások értendők, amelyek alkalmasak arra, hogy az emberek nagyobb tömegében a szenvedélyeket oly magas fokra lobbantsák, amelyből gyűlölet keletkezvén, a társadalmi rend és béke megzavarására vezethet (Büntetőjogi Döntvénytár 7. köt. 272. 1.). Nem izgatás tehát a bírálát, helytelenítés, kifogásolás, sőt még a sértő nyilatkozat sem; izgatásról csak akkor van szó, midőn a kifejezések, megjegyzések stb. nem az értelemhez szólnak, hanem az érzelmi világra akarnak hatni, s szenvedélyek, ellenséges indulatok felkeltésére alkalmasak. Az izgatás fogalmát illetően egyébként teljesen közömbös, hogy az állított tények valóak-e vagy sem; a lényeges az, hogy bár való vagy valótlan adatoknak csoportosítása a gyűlölet felkeltésére alkalmas legyen (Büntetőjogi Döntvénytár 1. köt. 124. 1.).”

A fentiek alapján a gyűlöletkeltés az adott közösség ellen irányuló ellenszenv, utálat szélsőséges, erőteljes kifejezése, amely alkalmas arra, hogy másokban is ilyen érzelmeket keltsen, és a közösséggel szembeni jogsértés veszélyét is előidézzék. Az Smtv.-beli gyűlöletkeltés az erőszak érzelmi előkészítését, az erőszakos konfliktusmegoldásra való buzdítást jelenti.

Az Smtv. 17. § (1) bekezdése szerint már önmagában annak a médiatartalomnak a közzététele is jogsértő, amely gyűlöletkeltésre – a fentiekben idézett fogalmi meghatározások szerint az ellenséges érzelmelek felkeltésére – alkalmas. Nem tényállási elem tehát, hogy a gyűlölet érzete a közönségben valóban kialakuljon, és ebből következően még kevésbé az, hogy a megtámadott közösséget tényleges – fizikai – sérelem vagy fenyegetés érje.

Az **Smtv. 17. § (2)** bekezdésében tilalmazott kirekesztést azon médiatartalom valósítja meg, amely egy adott közösség elszigeteltségét, a társadalom egyéb rétegeitől való idegenségét, különállóságát igyekszik elérni, vagy amellett érvel. Mindez megvalósulhat úgy, hogy az adott médiatartalom a célzott réteggel kapcsolatos megtévesztő, sztereotip gondolatokat, véleményeket felerősíti, vagy ezt célozza.

Akkor minősülhet továbbá egy tartalom kirekesztőnek, ha annak kinyilvánítója arra törekszik, hogy az adott közösség tagjait valamilyen módon megakadályozza abban, hogy alkotmányos jogukat érvényesíthessék, illetőleg ezt számukra megnehezítse. Az ilyen szándék végső soron az adott közösség tagjainak a mindenki mással egyenlő mértékben megillető méltósághoz való joga érvényesülését, érvényesíthetőségét ássa alá.

A szabályozás a kirekesztésre alkalmas médiatartalmak közzétételét tiltja, azaz a hatósági eljárás során nem azt kell vizsgálni, hogy az adott tartalom közzétételének eredményeképpen a szóban forgó közösség tagjai ténylegesen szembesültek-e annak negatív következményeivel; ugyanígy az sem tényállás-elem, hogy a vélemény kinyilvánítóját ilyen szándék vezérelje nézeteinek közlésekor.

3. A médiatartalom értékelése

3.1. Az Smtv. 17. § (2) bekezdésének megsértése

Az újságcikk szerzője a „Budapest Pride” kapcsán tételekbe szedte a homoszexuális közösséget érintő véleményét és javaslatait.

Megjegyzi a Médiatanács, hogy a jogszabályhely által védeni kívánt közösség bármely ismérv alapján elkülönülő személyek csoportját jelentheti, a cikkben érintett homoszexuálisok pedig nyilvánvalóan ilyen – szexuális orientációjukat tekintve egyértelműen azonosítható – közösségnek minősülnek [összhangban a korábbiakban idézett 96/2008. (VII. 3.) AB határozatban foglaltakkal].

Írásának első három tételében a szerző az egynemű kapcsolatok életidegenségét szögezte le, ellenszenvesnek, abnormálisnak, gusztustalannak és gyomorforgatónak nevezve az ilyen emberi kötelékeket, illetve helyeselte, hogy Magyarországon homoszexuális párok nem köthetnek házasságot és nem fogadhatnak örökbe gyerekeket.

Negyedik tétele a homoszexuális személyek gyülekezési jogának (békés összejövetelek, felvonulások tartása, amelyen a résztvevők szabadon kinyilváníthatják véleményüket) korlátozását javasolta. A szerző véleménye szerint a homoszexualitás rendezvényeken, felvonulásokon való kifejezése elítélendő, tiltandó.

A hatodik és hetedik tétel a homoszexuálisok egyes pályákról való kitiltására és jogaik gyakorlásának megakadályozására/megnehezítésére tett javaslatot:

„Hatodik tétel egyes társadalmi pozícióknak, illetve foglalkozásoknak a nyíltan vállalt homoszexualitással való össze nem egyeztethetősége. Ezeket a pozíciókat, illetve foglalkozásokat ne lehessen betölteni, illetve művelni nyíltan vállalt homoszexuális orientációval. Gyermekeinket ne neveljék homoszexuális tanárok, Nemzeti Színházunkat ne igazgassa homoszexuális direktor, homoszexuális ne lehessen miniszterelnök, miniszter!” (...) „Hetedik tétel, hogy a homoszexuálisokkal munkájuk során kapcsolatba kerülők lelkiismereti aggály esetén ne legyenek kötelesek végrehajtani bizonyos – munkájukból egyébként adódó – feladatokat. Ahogyan egy orvos abortusz végrehajtását lelkiismereti okokból megtagadhatja, kérhesse kimentését a Budapest Pride résztvevőinek védelme alól az a rendőr, aki a homoszexualitást ellenzi, vagy ne kelljen homoszexuális párok élettársi kapcsolatát bejegyezni az azt elvi alapon ellenző anyakönyvvezetőnek.”

A Médiatanács megállapította, hogy a cikk egésze a homoszexuális közösség többségi társadalomtól való idegensége, elszigeteltsége, különállósága mellett érvelt, a szerző úgynevezett tételei közül a negyedik, hatodik és hetedik pedig az ilyen személyek állampolgári jogainak korlátozását, illetve e jogok gyakorlásának megnehezítését javasolta.

Hangsúlyozni kívánja a Médiatanács, hogy az egyes közösségekre nézve sértő, akár szélsőséges kifejezéseket is tartalmazó véleménynyilvánítás önmagában nem korlátozható. A vizsgált cikk egyes kijelentései – a szerző szavaival élve: „javaslatai” – azonban a homoszexuális személyek közösségét pusztán ebbéli, a személyiségük lényegét jelentő tulajdonságuk miatt javasolta hátrányos megkülönböztetésben részesíteni. A médiatartalom pusztán szexuális orientációjukra tekintettel fogalmazott meg javaslatokat az említett közösség tagjainak egyes foglalkozásoktól való eltiltására, valamint alkotmányos jogaik korlátozására. A cikk tehát azon túl, hogy sértő, lealacsonyító, becsmérlő kifejezéseket tartalmazott, alkalmas lehetett arra, hogy az adott közösség tagjait alkotmányos jogaik érvényesítésében megakadályozza, vagy ezt számukra megnehezítse.

A Médiatartalom-szolgáltató nyilatkozatában említett körülmény, hogy a cikk közszereplők álláspontjával szemben fogalmazott meg véleményt, nem releváns a jogszabályhely érvényesülésének vizsgálata szempontjából. Alkotmánybírósági döntések is rámutattak arra, hogy az Smtv. 17. § (2) bekezdésében rögzített tilalom a sajtószabadság alkotmányosan igazolható – az egyes közösségek jogainak védelmét szolgáló – korlátozását jelenti. A testület megállapításai szerint ugyanis *„fogalmilag kizárt a demokratikus közvélemény kiépítésének, fenntartásának eszközeit az olyan médiatartalom, amely tagadja a demokrácia intézményes, alapvető jogokhoz kapcsolódó alapértékeit. Nem szolgálja a demokratikus véleményképzést és döntéshozatalt az olyan médiatartalom, amely a demokrácia értékeivel ellentétes nézeteket hirdet”* (165/2011. (XII. 20.) AB határozat). Egyes társadalmi csoportok, közösségek kirekesztésére alkalmas véleményközlés vitathatatlanul a demokratikus intézményrendszer biztosította alapvető jogok tagadása.

A fentiek alapján az írás kirekesztő volt a homoszexuális közösséggel szemben, mert annak egészét a többségi társadalomtól elkülönülő, valamint bizonyos munkakörök betöltésére szexuális orientációja miatt nemkívánatos és egyben alkalmatlan, alapvető állampolgári jogaitól való megfosztásra érdemes csoportként mutatta be. A Médiatanács megítélése szerint a médiatartalom alkalmas volt arra, hogy a homoszexuálisokkal – mint szexuális orientációjukra tekintettel a társadalomban egyértelműen azonosítható személyek közösségével – szembeni sztereotíp, kirekesztő gondolatok kialakítását eredményezze, vagy a már esetlegesen meglévő ilyen nézetek felerősítésére.

A Médiatanács ugyanakkor meg kívánja jegyezni, hogy a fenti megállapítások nem állnak szemben a Médiatartalom-szolgáltató eljárás során tett nyilatkozatában foglalt álláspontjával, hogy egy demokratikus jogállamban a „Pride” gondolatvilágával ellentétes véleményeknek is helyet kell biztosítani a közbeszédben. Az ilyen vélemények valóban jogosan követelhetnek helyet maguknak a közbeszédben – még abban az esetben is, ha azt az érintett közösség magára nézve sérelmesnek ítéli. Az említett gondolatvilággal való szembenállás azonban nem fejezhető ki oly módon, hogy az már az adott közösség kirekesztését, társadalmon belüli elszigeteltségét segítség elő vagy erre irányuljon, ez ugyanis a vélemény- és sajtószabadság alapjogának érvényesülésére tekintettel sem igazolható.

A Médiatartalom-szolgáltató az írás közzétételével megsértette az Smtv. 17. § (2) bekezdését.

Az Smtv. 17. § (2) bekezdése szerinti tényállás két esetben valósult meg, tekintettel arra, hogy a két különböző médiatartalom-szolgáltatásban (nyomtatott és internetes sajtótermékben) való közzététel két önálló jogsértésként értékelhető.

3.2 Az Smtv. 17. § (1) bekezdésének érvényesülése

Az Smtv.-beli gyűlöletkeltés az erőszak érzelmi előkészítését, az erőszakos konfliktusmegoldásra való buzdítást jelenti.

Ilyen hatást az írás az olvasóból nem válthatott ki.

A Médiatartalom-szolgáltató nyilatkozatával egyezően a szabad véleménynyilvánítás joga kiterjed a „Pride” szellemiségével, gondolatvilágával ellentétes megnyilvánulásokra is, azaz a homoszexualitást ellenző vélemények korlátozás nélkül megjelenhetnek bármely médiatartalomban, feltéve, hogy nem ösztönöznek a demokratikus eszméktől idegen, érzelmek által vezérelt, erőszakos konfliktusmegoldásra.

Az Alkotmánybíróság gyakorlatából ismert tétel ugyanis, hogy a véleménynek tartalom alapú korlátja nincs, a véleménynyilvánítás szabadsága kiterjed a sértő, bántó, szélsőséges álláspontok közzétételének lehetőségére is.

A sajtószabadságot értelmező első határozatában az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy „a sajtó szabadságát arra figyelemmel kell garantálnia az államnak, hogy a sajtó a véleményalkotáshoz szükséges információszerzésnek, a véleménynyilvánításnak és véleményformálásnak kitüntetett jelentőségű eszköze. (...) A sajtószabadság egyéni alapjogként abban az értelemben eszköz, hogy felerősíti az egyéni véleménynyilvánítás hatását, és támogatja a demokratikus közvélemény közérdekű ügyekről való tájékoztatását, a közérdekű ügyekkel kapcsolatos véleményformálást” [37/1992. (VI. 10.) AB határozat].

A 30/1992. (V. 26.) AB határozat kifejtette: „a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a fentiek szerint nem csupán alapvető alanyi jog, hanem e jog objektív, intézményes oldalának elismerése egyben a közvélemény, mint alapvető politikai intézmény garantálását is jelenti. A szabad véleménynyilvánítás jogának kitüntetett szerepe ugyan nem vezet arra, hogy ez a jog – az élethez vagy az emberi méltósághoz való joghoz hasonlóan – korlátozhatatlan lenne, de mindenképpen azzal jár, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, azaz a véleményszabadságot korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni.”

A vizsgált újságcikk, noha több pontja súlyosan sértő, lealacsonyító a homoszexuális közösségre nézve, és alkalmas e közösség kirekesztésére, nem érte el a gyűlöletkeltésnek az alkotmánybírósági és hatósági gyakorlatban meghatározott szintjét. Érvelésével a szerző elsősorban a befogadók gondolkodására próbált hatni. Megjegyzései (például: „a homoszexualitás abnormális, mert gusztustalan és életidegen, és normális embernek ettől teljesen felfordul a gyomra”) sértőek lehetnek az adott közösség tagjaira nézve, a közönség mint befogadók számára pedig sztereotip gondolatok felerősítését eredményezhette, azonban a közösségre reális veszélyt jelentő, kizárólag érzelmi alapokon nyugvó, ellenséges indulat, gyűlöletérzet kiváltására nem alkalmasak.

A Médiatanács megállapította, hogy a Médiatartalom-szolgáltató nem sértette meg az Smtv. 17. § (1) bekezdését.

A Médiatanács által alkalmazott szankció, a jogkövetkezmény megválasztásánál figyelembe vett szempontok:

Az Mttv. 186. § (1) bekezdése szerint:

„Amennyiben a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, a Médiatanács, illetve a Hivatal – a jogsértés tényének megállapítása és figyelmeztetés mellett – legfeljebb harminc napos határidő tűzésével felhívhatja a jogsértőt a jogsértő magatartás megszüntetésére, a jövőbeni jogsértésektől való tartózkodásra, illetve a jogszerű magatartás tanúsítására, és meghatározhatja annak feltételeit.”

Az Mttv. 186. § (3) bekezdése szerint:

“Amennyiben a felhívás az ügy összes körülményeire tekintettel nem alkalmazható, vagy nem lenne a jogsértés megszüntetésére vonatkozó kötelezettség kikényszerítésére hatékony eszköz, a Médiatanács vagy a Hivatal - a felhívás mellőzésére vonatkozó indokolás nélkül - a jogsértő magatartás tanúsítását megtiltja, illetve az e törvényben foglaltak érvényesítése keretében kötelezettséget állapíthat meg, jogkövetkezményeket alkalmazhat.”

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése szerint:

„(...) ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénytöréseket.”

A Médiatanács jelen határozat meghozatalát megelőzően három alkalommal állapította meg az Smtv. 17. § (2) bekezdésének megsértését a Médiatartalom-szolgáltatóval szemben:

Határozat	Jogsértés időpontja	Alkalmazott jogkövetkezmény
802/2013. (V. 8.)	2013. január 5-	186. § (1) bekezdés
551/2016. (V. 17.)	2015. november 6-	187. § (3) bekezdés b) pont (75 000 Ft bírság)
1296/2017. (XI. 21)	2017. augusztus 9-	187. § (3) bekezdés c) pont (közlemény közzététele)

A legutóbbi, 1296/2017. (XI. 21.) számú határozat nem vehető figyelembe az ismételtség megállapításánál, mert az annak alapjául szolgáló jogsértést a jelenleg tárgyalt jogsértést követően valósította meg a Médiatartalom-szolgáltató.

Az 551/2016. (V. 17.) számú határozat 2015. novemberi jogsértés miatt született, ami a jelenlegi jogsértést megelőző 365 napon túl történt, azaz a jogsértés ismételtsége nem állapítható meg.

Az Smtv. 17. § (2) bekezdésében foglalt sértő tartalom közzététele a Médiatanács gyakorlatában súlyos jogsértésnek minősül, amely kizárja az Mttv. 186. § (1) bekezdés szerinti felhívás jogkövetkezmény alkalmazását.

Az Mttv. 187. § (2) bekezdése alapján a Hatóság mind a jogkövetkezmény megválasztásánál, mind a mértékének megállapításánál mérlegelési jogkörrel rendelkezik.

„187. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal - a (7) bekezdés figyelembevételével - a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult:

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

(...)

bc) országosan terjesztett napilap esetében a bírság összege huszonötmillió forintig,

bf) internetes sajtótermék esetében a bírság összege huszonötmillió forintig terjedhet

(...)

c) a jogsértőt kötelezheti közleménynek vagy a határozatnak a jogsértő internetes honlapjának nyitóoldalán, sajtótermékben vagy megjelölt műsorszámban történő közzétételére a határozatban meghatározott módon és ideig.

(...)

(5) A (3) bekezdésben meghatározott jogkövetkezmények együttesen is megállapíthatók.”

Az érdeksérelem szenvedettek száma nem állapítható meg pontosan, mivel – tekintettel arra, hogy a rendelkezés elsődleges célja a demokratikus nyilvánosság védelme – az érdeksérelem potenciálisan kiterjed mindenkire, aki a demokratikus nyilvánosságban részt vesz, azt figyelemmel kíséri, illetve ténylegesen kiterjed közülük azokra, akik a vizsgált médiatartalmat olvasták, azzal akár közvetve találkoztak a nyilvánosság különböző fórumain.

Szintén nem állapítható meg pontosan, hogy az Smtv. 17. § (2) bekezdése által védelemben részesített közösség hány tagból áll, de tekintettel a nyomtatott és az online megjelenésre is, egyértelmű – mind a nyilvánosság, mind az adott közösség vonatkozásában –, hogy az érdeksérelem szenvedettek száma kiemelten magas. A nyomtatott napilap – és

természetesen az internetes sajtótermék is – országos elérésű, amely körülmény szintén a jogsértés súlyát növeli.

A jogsértés folyamatossága és időtartama az internetes megjelenésnél értékelhető: az eljárás tárgyát képező írás 2017. július 10. óta – azaz a döntés meghozatalát megelőző 5 hónapban – folyamatosan elérhető.

Az Mttv. 187. § (2) bekezdése szerinti további mérlegelési szempontok közül a jogsértéssel elért vagyoni előny, a jogsértéssel okozott vagyoni kár, személyiségi jogsérelem, a jogsértés piacra gyakorolt hatása a jogsértés jellegére figyelemmel, valamint a jogsértés ismételtsége nem értékelhető.

I.

A Médiatanács az Mttv. 187. § (3) bekezdés bc) és bf) alpontja szerinti bírság kiszabása mellett döntött.

Az Mttv. 187. § (3) bekezdés bc) és bf) alpontja alapján a Médiatanács huszonötmillió forintig terjedő összegű bírság kiszabására jogosult.

A Médiatanács az ugyanezen jogszabályhely megsértését megállapító 551/2016. (V. 17.) számú határozatában a nyomtatott sajtótermékben megvalósult jogsértés miatt huszonötezer forint, az internetes sajtótermékben megvalósult jogsértés miatt ötvenezer forint, összesen hetvenötezer forint bírság megfizetésére kötelezte a Médiatartalom-szolgáltatót.

A bírság összegének megállapítása során ugyanakkor a Médiatanács figyelembe vette, hogy a Médiatartalom-szolgáltató közel négy év alatt negyedik – illetve a 2017. évben már a második – alkalommal sértette meg az Smtv. 17. §-át. A Médiatanács megítélése szerint a Médiatartalom-szolgáltatóval szemben negyedik alkalommal is ugyanazon mértékű bírság kiszabása feltehetően nem tartaná vissza a Médiatartalom-szolgáltatót további jogsértések elkövetésétől.

Erre tekintettel a jelenlegi ügyben a nyomtatott sajtótermékben megvalósult jogsértés miatt a kiszabható bírságmaximum (25 millió Ft) 0,2%-ának megfelelő ötvenezer forint, az internetes sajtótermékben megvalósult jogsértés miatt a kiszabható bírságmaximum (ugyancsak 25 millió Ft) 0,4%-ának megfelelő százezer forint, összesen tehát százötvenezer forint bírság megfizetésére kötelezte a Médiatartalom-szolgáltatót.

Az internetes közzététel súlyosabb szankcionálását azon körülmény indokolja, hogy a jogsértő tartalom a társadalom szélesebb köre számára, az azonos tartalmú cikk napilapban való megjelenéséhez képest mindenképpen hosszabb időn keresztül elérhető.

II.

A vizsgált médiatartalom kárt okozott a demokratikus nyilvánosságban, ezért indokolt a határozatról a nyilvánosságot minél szélesebb körben tájékoztatni. Ennek leghatékonyabb formája az, ha a határozatról maga a Médiatartalom-szolgáltató ad tájékoztatást.

A Médiatanács a honlapon hét napig látható közleményt az elérni kívánt céllal – a jogsértés tényének közvetítése a jogsértéssel érintett személyek felé – arányosnak ítélte, tekintettel arra, hogy az ilyen jellegű jogsértéseknél lényeges, hogy a közönség megfelelő módon értesüljön a jogsértésről és annak mibenlétéről. Erre a bírságszankció alkalmazása önmagában nem feltétlenül alkalmas. Mindezek alapján a Médiatanács az Mttv. 187. § (3) bekezdés c) pontja szerinti jogkövetkezmény alkalmazását is indokoltnak találta.

A jelen határozatban kiszabott bírság az Mttv. 134. § (13) bekezdése értelmében adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. A bírság meg nem fizetése esetén a Médiatanács az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 161. §-

a szerint intézkedik a bírság behajtásáról az adóhatóság útján. A késedelmesen megfizetett bírságot az Art. 165. § (1) bekezdése alapján az esedékesség napjától késedelmi pótlék terheli, melynek mértéke a 165. § (2) bekezdése értelmében minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

III.

A Médiatanács a jogsértés folyamatosságára tekintettel az Mttv. fentebb idézett 186. § (3) bekezdése szerint megtiltotta a jogsértő magatartás tanúsítását, és ennek keretében arra kötelezte a Médiatartalom-szolgáltatót, hogy a jelen határozat közlését követően haladéktalanul távolítsa el az eljárás tárgyát képező médiatartalmat honlapjáról.

A jogkövetkezmények együttes alkalmazását a Médiatanács elégségesnek, indokoltnak és a jogsértéssel arányosnak ítélte meg, továbbá alkalmasnak arra, hogy a Médiatartalom-szolgáltatót jogkövető magatartásra ösztönözze, visszatartsa a jogsértések elkövetésétől.

A Médiatanács egyúttal megállapította, hogy a Médiatartalom-szolgáltató az újságcikk publikálásával nem sértette meg az Smtv. 17. § (1) bekezdését.

A Médiatanács az Mttv. 182. § c) pontja szerinti hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Az eljárás során a Ket. 153. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatra történő figyelmeztetés a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésén, valamint 164. §-án alapul, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 338. § (2) bekezdése tartalmazza.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a Pp. 340/B. §-a és 397/I. § (2) bekezdés b) pontja alapján elektronikusan (úrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével) nyújthatja be a keresetlevelet a Médiatanácsnál.

Budapest, 2017. december 12.

A Médiatanács nevében:
dr. Karas Monika

elnök

dr. Auer János
hitelesítő tag

Kapják:

1. személyes adat